

Sygn. akt V KZ 42/21

POSTANOWIENIE

Dnia 24 września 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Pietruszyński

w sprawie **K.K.**

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 24 września 2021 r.

zażalenia obrońcy

na zarządzenie przewodniczącego V Wydziału Karnego Odwoławczego Sądu Okręgowego w K.

z dnia 21 maja 2021 r., sygn. akt V WKK (...)

odmawiającego przyjęcia kasacji obrońcy od wyroku tego Sądu

z dnia 3 lutego 2021 r., sygn. akt V Ka (...),

na podstawie art. 530 § 3 k.p.k. i art. 437 § 1 k.p.k.

postanowił:

zmienić zaskarżone zarządzenie w ten sposób, że za jego podstawę prawną przyjąć art. 530 § 2 k.p.k. w zw. z art. 429 § 1 k.p.k. w zw. z art. 520 § 2 k.p.k.; w pozostałej części zaskarżone zarządzenie utrzymać w mocy.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym zarządzeniem z dnia 21 maja 2021 r., sygn. akt V WKK (...) przewodniczący V Wydziału Karnego Odwoławczego Sądu Okręgowego w K. odmówił przyjęcia kasacji obrońcy skazanego K.K. od wyroku tego Sądu z dnia 3 lutego 2021 r., sygn. akt V Ka (...).

Zarządzenie to zaskarżył obrońca podnosząc, że w kasacji podniesiono zarzuty, które – pośrednio – dotyczą postępowania przed Sądem odwoławczym, a nadto, iż wadliwa jest ocena zaprezentowana w zaskarżonym zarządzeniu, jakoby

dążeniem skarżącego było wyłącznie podważenie prawidłowości poczynionych ustaleń faktycznych.

Podnosząc powyższe skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego zarządzenia i przyjęcie kasacji oraz podjęcie dalszych czynności w tzw. postępowaniu okołokasacyjnym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie okazało się zasadne wyłącznie o tyle, że doprowadziło do zmiany podstawy prawnej zaskarżonego zarządzenia. W pozostałym zakresie okazało się nietrafne.

Na wstępie odnotować należało, że istotnie Prezes sądu, do którego wniesiono kasację, w ramach dokonywanej kontroli warunków formalnych tej skargi, ma prawo i obowiązek zbadać jedynie, czy podniesione w niej zarzuty mieszczą się w katalogu podstaw kasacyjnych, a także czy skarżący podaje *in concreto* na czym polegały zarzucane uchybienia (zob. postanowienia SN z 25.09.2003 r., sygn. akt III KZ 39/03; z 29.04.1999 r., IV KZ, OSNKW 1999, nr 7-8, poz. 44, s. 43). Nie należy natomiast do niego ocena, czy podniesione w skardze zarzuty są zasadne w świetle okoliczności sprawy oraz materiałów danego postępowania (zob. postanowienia SN: z 25.05.2021 r., IV KZ 18/21; z dnia 5.06.1997 r., II KZ 38/97, OSNKW 1997, z. 9-10, poz. 84). Ocena zasadności zarzutów postawionych w kasacji obrońcy skazanego i odczytywanie jego rzeczywistych intencji, szczególnie gdy są one sprzeczne z formalną podstawą prawną zarzutu, nie powinna być dokonywana na etapie badania kwestii dopuszczalności kasacji, gdyż może jej dokonać jedynie Sąd Najwyższy. Z tego względu, uznając za nietrafną ocenę wyrażoną w tym zakresie w zaskarżonym zarządzeniu, należało wyeliminować z jego podstawy prawnej przepis art. 523 § 1 k.p.k. (zastosowany tam z mocy odesłania z art. 530 § 2 k.p.k.).

Okoliczność powyższa nie warunkowała jednak przyjęcia kasacji. Przeszkodą do takiego postąpienia była bowiem dyspozycja art. 520 § 2 k.p.k. Zgodnie z tym przepisem strona, która nie zaskarżyła orzeczenia sądu pierwszej instancji, nie może wnieść kasacji od orzeczenia sądu odwoławczego, jeżeli orzeczenie sądu pierwszej instancji utrzymano w mocy lub zmieniono na jej korzyść. Ograniczenie powyższe nie dotyczy uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k. (art.

520 § 3 k.p.k.). Regulacje te należy odczytywać w ten sposób, że wniesienie przez stronę kasacji od prawomocnego orzeczenia sądu odwoławczego w zasadzie możliwe jest wyłącznie w wypadku uprzedniego zaskarżenia przez tę stronę orzeczenia sądu pierwszej instancji, chyba że podstawą kasacji jest zarzut uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k., tj. bezwzględnych przyczyn uchylenia orzeczenia (zob. postanowienie SN z 14.07.2016 r., III KZ 42/16).

W niniejszej sprawie obrońca zaskarżył wyrok Sądu I Instancji wyłącznie w części dotyczącej orzeczenia o karze, zaś Sąd odwoławczy, nie dopatrując się w sprawie konieczności interwencji z urzędu, na podstawie art. 435 k.p.k. art. 439 § 1 k.p.k., art. 440 k.p.k. i art. 455 k.p.k. był przedmiotowym zarzutem – z mocy art. 433 § 1 k.p.k. – związany. Zaskarżenie przez stronę wyroku sądu pierwszej instancji jedynie w części co do kary, co do zasady nie wyklucza zaskarżenia skargą kasacyjną rozstrzygnięcia o winie jednakże jedynie wówczas, gdy sąd odwoławczy wydał orzeczenie niezależnie od granic środka odwoławczego i zmienił na podstawie art. 440 lub 455 k.p.k. nieobjęte zakresem zaskarżenia rozstrzygnięcie o winie. Wówczas strona może zaskarżyć w trybie kasacji orzeczenie sądu odwoławczego także w części dotyczącej rozstrzygnięcia o winie (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 czerwca 1998 r., V KZ 4/98, OSNKW 1998, Nr 7-8, poz. 38). Mając zatem na uwadze, że potencjalny substrat zaskarżenia kasacją jest wyznaczony przez zakres rozpoznania i rozstrzygnięcia sprawy przez sąd odwoławczy, gdyż strona może wnieść kasację tylko od orzeczenia sądu odwoławczego, uznać należy, że orzekanie przez sąd odwoławczy jedynie w przedmiocie kary wyklucza możliwość wniesienia kasacji co do winy sprawcy. Orzeczenie o winie - jako niezaskarżone apelacją - uprawomocniło się już bowiem w pierwszej instancji (zob. cyt. postanowienie SN z 14.07.2016 r., III KZ 42/16).

Wyjątkiem jest sytuacja, gdy w kasacji zostaną podniesione zarzuty natury procesowej, wedle których sąd odwoławczy, rozpoznając apelację w części dotyczącej orzekania o karze, nie wyszedł poza zakres zaskarżenia i nie orzekł także w części dotyczącej rozstrzygnięcia o winie, choć mógł i powinien był to uczynić (por. P. Hofmański (red.) E. Sadzik, K. Zgryzek, Kodeks postępowania

karnego. Komentarz., Warszawa, 2012, t. III, s. 215-216). Zarzutów o takim charakterze w kasacji jednak nie podniesiono.

Dlatego słusznie dostrzeżono w zaskarżonym zarządzeniu, że skoro obrońca skazanego inicjując postępowanie odwoławcze nie kwestionował ustaleń faktycznych, oceny dowodów i w konsekwencji nie kwestionował także przyjętej na podstawie prawa materialnego kwalifikacji prawnej czynu przypisanego skazanemu, to okoliczność ta stoi na przeszkodzie przyjęciu wniesionej kasacji. Zaistniały w sprawie układ procesowy powoduje, że wniesiona przez obrońcę skazanego K.K. kasacja jest bowiem niedopuszczalna z mocy ustawy, a ściślej – art. 520 § 2 k.p.k.

Z tego względu należało za prawidłową podstawę prawną zaskarżonego zarządzenia przyjąć art. 530 § 2 k.p.k. w zw. z art. 429 § 1 k.p.k. w zw. z art. 520 § 2 k.p.k., a w pozostałym zakresie utrzymać je w mocy.

Kierując się powyższym, Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu.

as